

Selvitys Kaikukortin käyttöönoton mahdollisuuksista Sipoossa

Tausta

Vammaisneuvosto pyysi kokouksessaan 27.08.2026 selvitystä mahdollisuuksista ottaa käyttöön Kaikukortti Sipoon kunnassa.

Kaikukortti on tarkoitettu tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville nuorille, aikuisille, perheille ja ikäihmisille, jotka voivat kortin avulla hankkia maksuttomia pääsylippuja erilaisiin kulttuuripalveluihin, kuten museoihin, teattereihin ja konsertteihin. Kaikukortilla voi hankkia maksutta myös kansalaisopiston kurssipaikkoja. Vuonna 2026 Kaikukortti on kokeilussa tai käytössä lähes 120 kunnassa ja 13 hyvinvointialueella ympäri Suomea. Jokainen alue ylläpitää omaa Kaikukortti-verkostoaan.

Kaikukortilla ei ole kunnille yhtä kiinteää vuosimaksua. Kortin kustannukset koostuvat pääasiassa koordinoinnista, työajasta, viestinnästä sekä Kaikukannan ylläpidosta. Kaikukortin omien verkkosivujen mukaan käyttöönoton valmisteluun kannattaa varata 1–2 henkilön osittaista työaikaa noin 3–6 kuukauden ajaksi. Lisäksi Kaikukortin viestintämateriaalin tuottamiseen menee alueen koosta riippuen noin 1000–4000 euroa.

Kaikukortti-verkoston kuuluvat Kaikukortin jakajat ovat sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) tai hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) toimijoita. Käytännössä Kaikukorttien jakaminen tapahtuukin hyvinvointialueiden asiakkuuden kautta.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue ei kuulu Kaikukortti-verkoston. Tämä asettaa merkittäviä haasteita kortin käyttöönotolle, sillä kortin jakaminen edellyttää asiakkuutta sosiaali- ja terveystaloudellisuissa tai hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluissa. Itä-Uudenmaan alueella ei myöskään ole olemassa valmista Kaikukortti-verkostoa, joten sen perustaminen ja rakentaminen vaatii henkilöstöresursseja kunnalta.

Kaikukortin tavoitteet ovat osittain päällekkäiset Kulttuurikaveritoiminnan kanssa, joka on käynnistetty Sipoon kunnassa uutena toimintana vuonna 2026. Kulttuurikaveritoiminnan tavoitteena on Kaikukortin tavoin mahdollistaa yhdenvertainen pääsy kulttuurielämysten äärelle ja edistää kuntalaisten hyvinvointia. Kulttuurikaveri ja Kaikukortti eroavat toisistaan lähtökohdiltaan: Kaikukortti pyrkii madaltamaan kulttuuriosallistumisen taloudellisia esteitä, kun Kulttuurikaveritoiminta pyrkii madaltamaan kulttuuriosallistumisen sosiaalisia esteitä (fyysinen toimintakyky, vieraskielisyys, yksinäisyys). Sipoon Kulttuurikaveritoiminnassa myös taloudelliset esteet on huomioitu, sillä kaikki kulttuurikaveritoiminnan kulttuurisisällöt ovat vapaaehtoiselle ja asiakkaalle maksuttomia.

Yhteenveto

Tällä hetkellä ei ole tarkoituksenmukaista edistää Sipoon kunnan liittymistä Kaikukortti-verkoston. Syynä on, että Sipoossa on juuri käynnistymässä Kulttuurikaveritoiminta, jonka tavoitteet ovat suurilta osin samat kuin Kaikukortin.

Syynä ovat myös henkilöstöresurssit, jotka eivät mahdollista sekä kulttuurikaveritoiminnan että Kaikukortti-verkoston käynnistämistä ja ylläpitämistä saman aikaisesti. Jos Kaikukorttia haluttaisiin edistämään tämä tarkoittaisi mahdollisesti uusia henkilöstöresursseja tai työn aikaisempaa voimakkaampaa priorisointia, mikä tarkoittaisi muun kuin kulttuuriin liittyvien hyvinvointitavoitteiden vähentämistä.

Kaikukortti-verkoston liittyminen ei ole perusteltua myöskään taloudellisesta näkökulmasta, sillä se vaatisi todennäköisesti budjettilisäyksiä viestintään ja verkoston ylläpitokustannuksiin. Kaikukortti-verkoston liittymistä voidaan harkita uudelleen, jos Itä-Uudenmaan hyvinvointialue päättää lähteä mukaan Kaikukortti-verkoston.